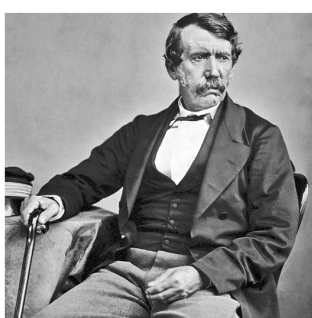
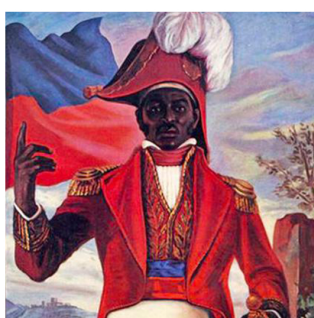
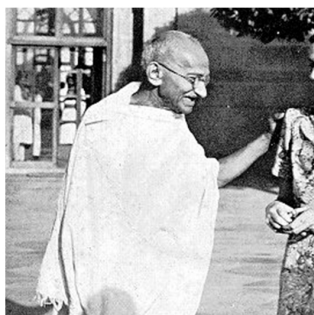
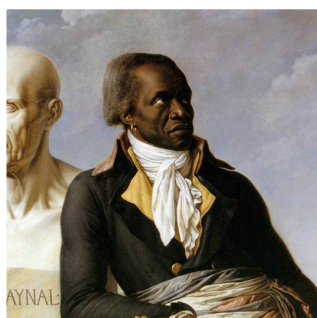

ČASOPIS OBSCURA VYHLAŠUJE CALL FOR ARTICLES PRO NÁSLEDUJÍCÍ ČÍSLO S TÉMATEM

DEKOLONIZACE DĚJIN

Debata v historických oborech vnímá v posledních letech čím dál více změny v nazírání na dějiny mimo hranice euroatlantického prostoru. Postkoloniální obrat mění pohled nejen na dějiny kolonialismu, ale také na historii v globálním měřítku. Nová perspektiva nesleduje historii výlučně z pozice kolonizátorů, ale naopak reflektuje pozice kolonizovaných a klade důraz na jejich význam. Dekolonizace jako proces změny myšlení týkající se našeho historického vědění v sobě nezahrnuje jen školní dějepis, ale rovněž výuku historie na českých univerzitách. Změna pohledu na světové kultury otevírá také otázku jejich prezentace v paměťových institucích. V rámci dekolonizační debaty vzniká poptávka po kritickém historickém bádání v dějinách bývalých kolonií, snaze a ochotě zbavit se evropocentrického pohledu na ně, otevření nových témat a novém zachycení mocenské role bývalých koloniálních mocností. České prostředí doposud stálo stranou diskuse koloniální a postkoloniální problematiky, která se nedotýká jenom států kolonie přímo vlastníci, ale též zemí z nich profitujících a spoluvytvářejících jejich obraz. Toto nové promyšlení minulosti nám nepřináší jen nové poznatky, ale i příležitost zkoumat teoretické nástroje a koncepty, které nám umožňují porozumět jak vlastním dějinám, tak dějinám vzdálených zemí. Nové pozice taktéž vedou k promyšlení samotných teoretických konceptů, mnohdy evropocentrických a opomíjejících pozici druhého, z jiného hlediska. Tematické číslo počítá s následujícími okruhy:

(DE)KOLONIZOVANÉ DĚJINY

Nové v přístupy v oblasti historických věd zasahují řadu humanitních i společenských věd. Počínaje výukou dějepisu na základních, středních i vysokých školách, přes vystavování v paměťových institucích po fungování vědy samotné. Postkoloniální a postmoderní myšlení s sebou přináší mnohé otázky. V jaké podobě se problematika alterity a kolonií objevuje v českém školním dějepise? Jaký je přístup české historiografie ke koloniální problematice? Reflektuje výuka na našich univerzitách nové historiografické trendy a přístupy? Jak na nové přístupy reagují paměťové instituce? A co konkrétně může přinést dekolonizace České republiky?

DEKOLONIZACE A METODOLOGIE HISTORICKÉ VĚDY

Dekolonizace historického myšlení s sebou přináší kritické přehodnocování tradičních i aplikaci nových metodologických přístupů, které v sobě pojí poznatky širokého spektra společenských věd. Interdisciplinární přístup jako kritické bádání s sebou přináší například metodologii globálních či transnacionálních dějin, subalterní studia, literární vědy či pohled na dějiny z hlediska tradičně přehlížených/potlačovaných druhých, ať už se jedná o původní obyvatele, ženy či etnické a národnostní menšiny atp. Jak se s těmito přístupy vyrovnává česká historická obec? Je české bádání progresivní nebo spíše konzervativní? Jaké jsou možnosti nových metodologií? Reflektují tyto přístupy univerzitní a vědecká pracoviště?

DEKOLONIZACE DĚJIN JAKO POLITICKÝ A SPOLEČENSKÝ PROBLÉM

Postkoloniální přístup k dějinám a dědictví kolonialismu souvisí s otázkou distribuce moci a nevyhnutelně se pojí s politikou, které se odráží ve společnosti samotné. Přístup k minulosti a současnosti oblastí za hranicemi euroatlantického světa a návazné problematice je patrný v různých veřejných diskuzích a politických rozhodnutích. Dekolonizační přístup k dějinám rovněž rozšiřuje uchopení vlastní minulosti. Jaká je společenská a politická reflexe kolonialismu v ČR? Má Česká republika jasný postoj v otázkách cizího kulturního dědictví? Jaký má ČR vztah k jinému za hranicemi vlastního území? Jak nám tento přístup k historii pomůže pochopit dějiny marginalizovaných skupin obyvatel? Nakolik jsme si v minulosti sami zjinačovali a stereotypizovali odlehlých oblastí jako Podkarpatskou Rus nebo Bosnu?

DEKOLONIZACE V KONTEXTU STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY

Prostor střední a východní Evropy nabízí rozsáhlou plejádu přístupů k problematice kolonialismu a vlastní dekolonizace/postkoloniálního myšlení. Najdeme zde jak státy s koloniální minulostí, tak státy, které mají tuto zkušenost pouze zprostředkovaně. Jak jsou na tom s dekolonizačním přístupem naši sousedé? Liší se přístup k dějinám ve státech s koloniální minulostí a postkomunistických zemích?

Editor čísla: Mgr. Ondřej Crhák

Odborný garant čísla: Mgr. Monika Brenišinová, Ph.D.

Tematické číslo bude obsahovat 4 články. Redakce si vymezuje právo výběru textů.

Maximální délka jednoho článku je 8 normostran (14 400 znaků).

Další informace naleznete na webu ffabula.cz/obscura v sekci pro autory.

Své příspěvky zasílejte na obscura@ffabula.cz do **27. 5. 2022**.